

**A Tudománytér pályázat megoldása 200 db
bronzból készült akadémiái szék telepítése
a Magyar Tudományos Akadémia előtti
köztérre, a belső Díszterem fő tengelyben
kivetített kontúrjával megjelenített felületre.
A köztér másodlagos mintázata kortárs képi
alkotásként a tudományos intézmény mai
struktúrájának és a tudományterületek új
kapcsolódási pontjainak reprezentációja:
tudományterek téri lehetőségeinek
leképezése.**

“Akármilyen elbűvölőek is az élet apró részletei, a tudomány kitűnik azzal a ragyogó képességével, hogy az általánost és egyetemeset tudja elénk tárni. És az emberi viselkedés tekintetében pontosan ez a célunk: hogy bepillantást nyerjünk az egyetemesbe.”

(Barabási Albert-László: Villanások)

Tudománytér

A Magyar Tudományos Akadémia által kiírt Tudománytér pályázat már nevében izgalmas felvetés. Tanulási környezetről és tanulási terekről széles spektrumot és nagy időtávlatot lefedő kutatások alapján megalapozott tudásunk van, de a közoktatáson túli, kimagasló eredményekre törekvő tudomány terei még feltáratlanok. A fókuszált kutatás szűk körű, sokszor magányos, a diszciplínák közötti párbeszéd az elmúlt évtizedekben került előtérbe, de még sokszor csak az együttműködés vágyott céljaként, nem a közös tudás feltárásának eszközeként.

Az Akadémia mégis közösség, amely egészként és tagjaiban is erős identitással rendelkezik, tulajdonképpen maga a tudományos élet tradíció alapuló hierarchikus rendszere és intézménye.

A pályázat célja mégis a nyitás, a szélesebb közönség megszólítása, bevonása az Akadémia életébe. Mindezek alapján a javasolt alkotás legfontosabb attribútuma, hogy úgy egyensúlyoz a tudomány működésének védelme és a városi közösségi lét kíváncsisága között, hogy az Akadémia előtti köztéren minden réteg megszólítva és bevonva tudja és érzi magát, de elég biztonságban is ahhoz, hogy itt annyit ad, amennyit szeretne.

Tudás és érzés

Az Akadémia a tudás legfelső rétegének valódi és szimbolikus őrzője egyben. Építészeti megfogalmazása, belső terei, homlokzata, szobrai és díszítései mégis az ember érzéseire hatnak. A gondolkodás és tudás, valamint az érzékelés és érzés közti egyensúlyok így szintén kulcsfontosságú szerepet játszanak e köztéri megnyitás cselekményében.

Az akadémikusok számára fontos, hogy új teret kapnak, ami se gíti a tudományos gondolkodás következő lépéseit, a tudományterületek közti csapatmunkát és az új eredmények disszeminációját - ugyanakkor nem nyit akkorát az intézményen, ami ijesztő változás lenne, a kerüli “a disznók közé a gyöngyöt” érzés megjelenését.

Az érdeklődő látogatók biztosan szívesen végigsétálnának az épület terein, átérezve több évszázad tudományos fejlődésének történetét, de ez elvonná az Akadémia működéséhez és reprezentációjához szükséges intim atmoszférát. A tág közönség számára mégis e belső világ megidézése lenne szükséges a megszólítottaság, bevonás érzéséhez.

Leltár

A kétszáz éves évforduló ünnepe leltározásra készlet: leporolni, számba venni, rendbe tenni az élő tudás-örökséget és körbenézni, tervezni, hogy ez hogyan fejleszthető tovább a következő évszázadokban. A pályázatban megjelenő nyitás igénye már egy ilyen továbblépési lehetőség felvetése. A Díszterem, mint az Akadémia épületének szíve a leltár legfontosabb téri eleme, míg a benne zajló élet alapvető tárgyi leképzése a történeti karos székekben jelenik meg. A költéri tanulás, mint jövőbeli lehetőség pedig az előretétekintést jelzi, ahol a tudományterületek egymással és a társadalommal való kommunikációja könnyedén megtörténhet.

Díszterem

Költéri megidézése úgy teszi a belső történéseket érzékelhetővé, megoszthatóvá a nagyközönség számára, hogy megőrzi azok intimitását. A legnagyobb közös tér léptékének öröksége izgalmas sűrűsödést eredményez a városi szövetben és az elnyújtott városi köztérben, átmeneti teret alkot a szabadter és a belső termék között. Berendezése lehetséges a burkolatba rejtett szabályrendszerek mentén és az aktuális történések szükségességei szerint - az akadémiai székekkel való belakása mindenképp karakteres téri helyzetet hoz létre. A burkolat festése a díszterem belső ritmusból indul, amely a főhomlokzat tengelyes szimmetrikus szerkesztése által kivetül az épületre is. A tengelyekbe helyezett tudománykörök így a Díszterem belső terének szerves oltatásává válnak.

Székfoglaló

A magyar nyelvben még külön szavunk is van a beavatásra, amely egyszerre jelenti a tudás megszerzéséről való bizonyosságtételt és a közösséghez való kapcsolódás eseményét. Olyan ünnep ez, amit az ide látogatók számára elérhetővé tehetünk, őket emelve az Akadémia nemzet meghatározó tudományos értékeihez. Az akadémiai székek kipróbálása, köztéri-közösségi használata egyrészt ígéret arra, hogy kellő munkával és tehetséggel elérhető a belső közösséghez való tartozás, a maqyarság és az emberiség tudományon keresztül történő előrelépésének szolgálata. Másrészt e közösségi térben fizikai lehetőség van arra, hogy az Akadémia tagjai, a különböző tudományterületek képviselői találkozzanak bárki érdeklődővel, meséljenek nekik, beszélgessenek - anélkül, hogy az elmélyült belső munkát megzavarnák. Ha már kétszázadik évforduló, akkor kétszáz székekkel, méltó emlékünnepet ülve, folyamatosan.

Akadémiai szék

A szék a leginkább antropomorf tárgyunk. Emberi arányokat, testrészeket hordoz, iránya van, néz valami felé. Mindenki számára olvasható - ha több van belőle, egymáshoz viszonyított távolságukból tudhatjuk a benne ülők kapcsolatát, a csoport dinamikáját, a belakott tér használatát. A történeti képeken megjelenik egy erős székhelyforma, a pályázathoz ezt használtuk - a végleges tervek elkészítése során ez az Akadémia közösségével együtt pontosítandó, hogy számukra a legerősebb identitást hordozó, őket is azonnal megszólító forma legyen a nagyközönség számára is felajánlva. A bronz, mint anyag, rokonságot vállal a tér és Budapest szobraival, egyértelmű művészeti konnotációval bír. Ugyanakkor nem csak esztétikai és szimbolikus, hanem használati

rétege is erős - ez társadalmi szempontból és társadalmisító szándékból is szükségessé válik a 21. századi Európában, ahol adottak a lehetőségek, hogy az állam és intézményei életében való aktív polgári részvétel minden eddiginél erősebben működjön.

Rétegek

A székek mindenkit megszólítanak, használatra invitálnak. A 200 éves születésnapnak szóló darabszám egyszerű, magától érthető gesztus, ami mégis kiemeli ezt az ünnepet. Az erős geometrikus kapcsolat a belakott burkolat és az Akadémia épülete között könnyen érezhető a városiak, turistákat számára is, a szék történeti formája is ezt erősíti. Az akadémikusok számára ismerős már mindez odabentről, ebben az otthonos környezetben remélhetőleg tágulnak kommunikációs lehetőségeik, jó lesz odakint is beszélgetni. A Díszterem burkolaton való megjelenése egy szóval magyarázható, könnyen közérthető. Oktatási felületként tudomány hármast, illetve intérményként tizenegyes felosztása jelenik meg a körökben. Ez lehetőséget ad egyrészt reprezentációs helyzetekre, például a Magyar Tudomány Ünnepeén való karakteres megjelenésre. Lehetőséget ad a tudományba való bevezetésre is, akár szabad előadások-beszélgetések, akár ide látogató osztályoknak órák megtartása keretén belül. Az esernyőt tartó idegenvezetők pedig e rejtett rétegek elmesélésével könnyen személyessé tehetik bárki számára a találkozást az Akadémiával. A székek és térkijelölések kombinációi pedig elég szabadságot adnak a saját interpretációk kialakulására.

Anyagok

A székek váza megmunkált és hajlított keresztmetszetű bronz csövekből, ülő- és háttámlájuk vékony bronz-hálóból készül. Az üreges székek így egyszerre mozgathatók, de elég nehezek ahhoz, hogy átgondolás nélkül bárki rakodni kezdje őket. Szoborszerű anyaguk és hétköznapi városi használatuk a tudomány ünnepélyessége és a nyitott Akadémia közvetlensége között egyensúlyoz. A térburkolat ideiglenes festéséhez útfestő gépeket és csíkokat használunk, ami így már kijelöli a területet, de még a jelenlegi burkolatokat tartja. Amikor majd a tér végleges kialakítása elkészül, a tervezők által választott burkolat anyagában és/vagy megmunkálási struktúrájában vált itt, egyszerre biztosítva a szerves kapcsolódást a környezethez és az összes jelentéssréteget, amit a téri határok és erővonalak kijelölésével adunk meg.

Műleírás 1.

Tudománytér

Köztéri alkotás létrehozására a Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200. évfordulója alkalmából

Magyar Tudományos Akadémia és Budapest Főváros Önkormányzata

DÍSZTEREM ANNO

forrás: Budapest-képtár 010800

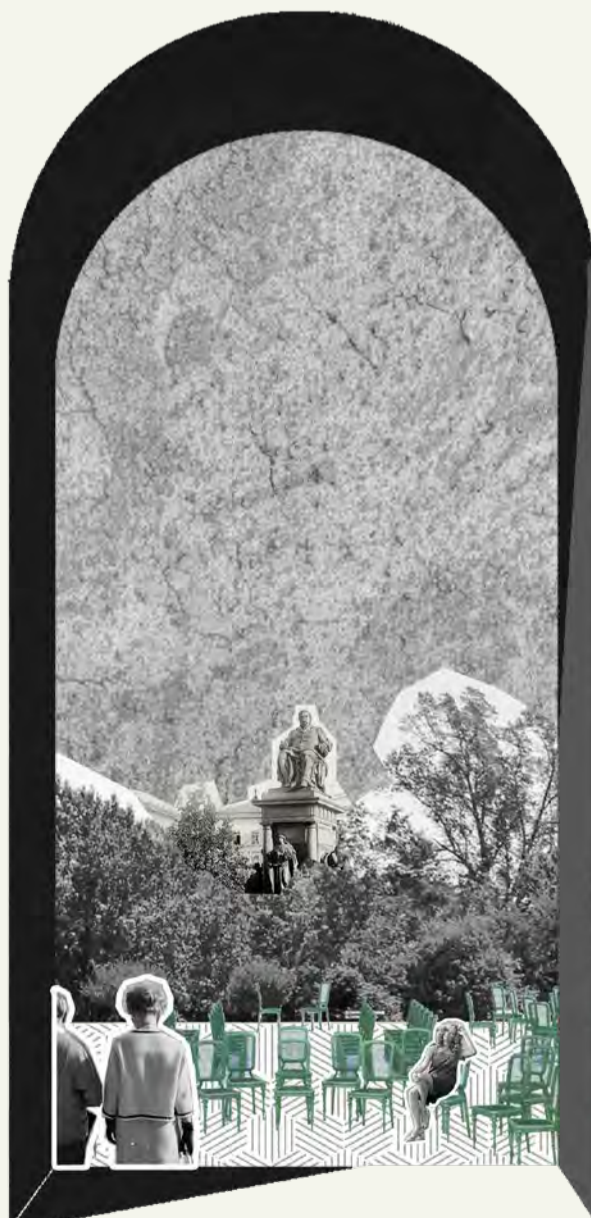
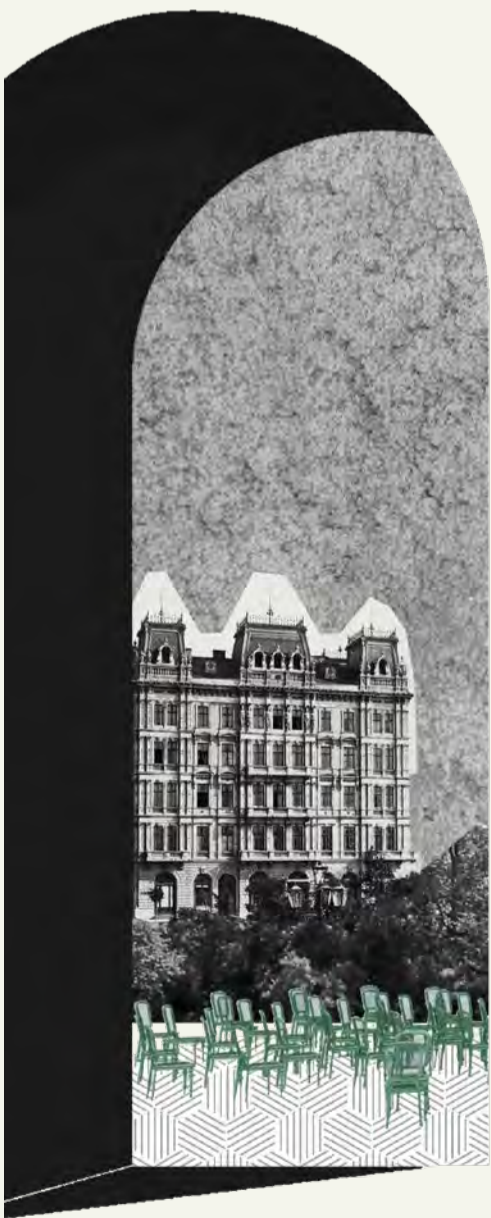
Díszterem

Az 1865. december 11-én átadott neoreneszánsz épület legfőbb helyisége az első emeleti reprezentatív díszterem - a közgyűlések és rendezvények tere. A díszterem alaprajzának megidézése kadémiái székekkel berendezve a Tudománytérén, gesztus értékű nyitása a tudományos élet színterének.

MTA alaprajza

forrás: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár - Budapest Gyűjtemény

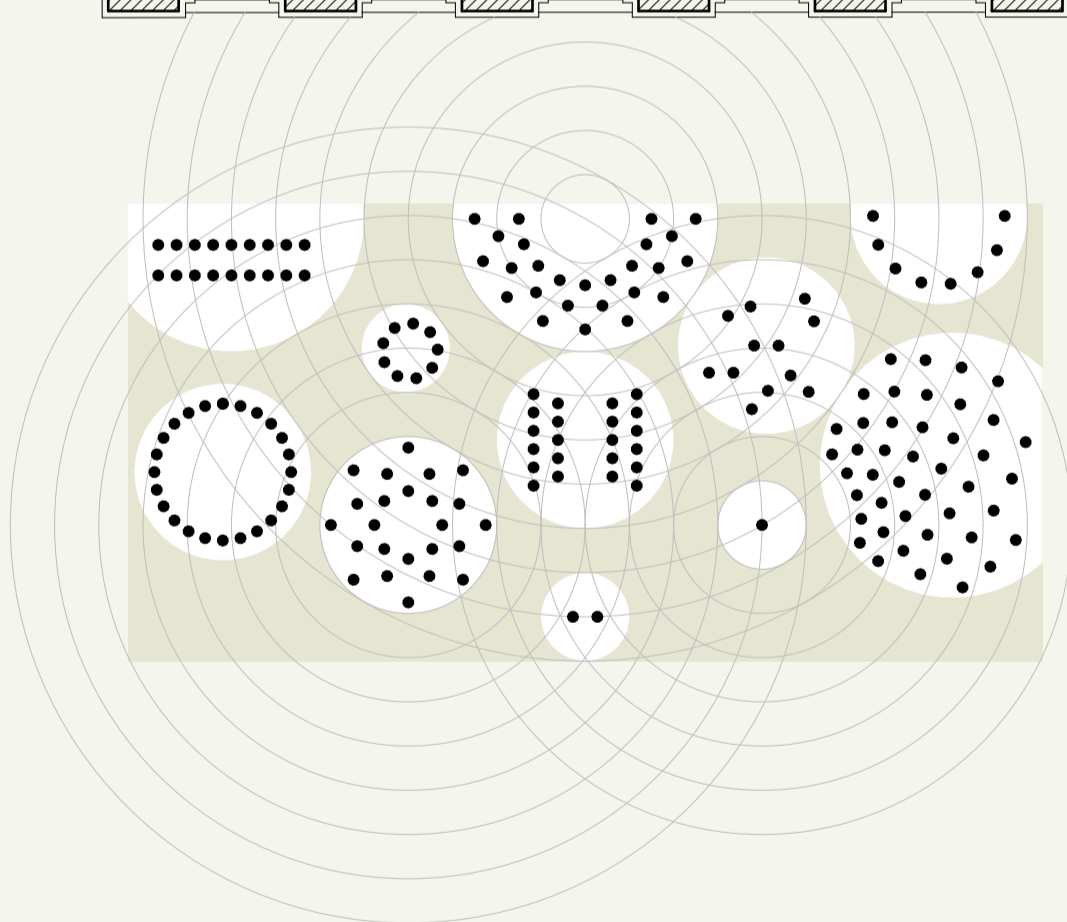
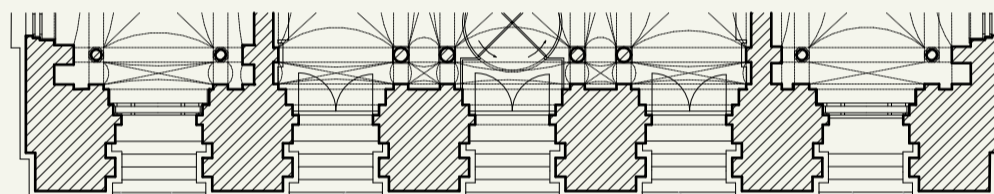
Látványterv a bejárat előtérből
vegyes technika

Tudománytér

Köztéri alkotás létrehozására a Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200. évfordulója alkalmából

Magyar Tudományos Akadémia és Budapest Főváros Önkormányzata

DÍSZTEREM A SZABADBAN
mint tanulási táj

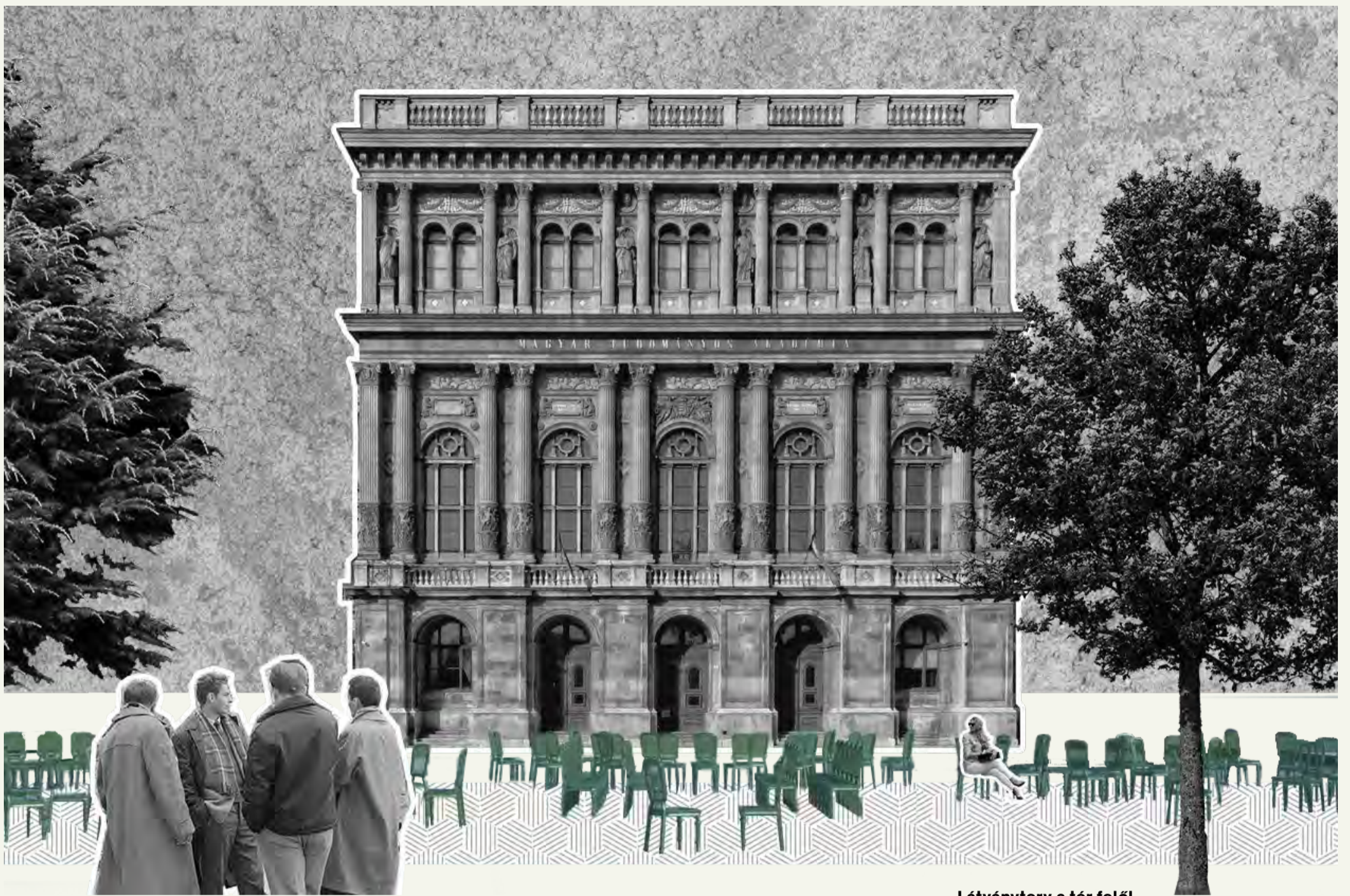
HELYSZÍNRAJZ 1:500

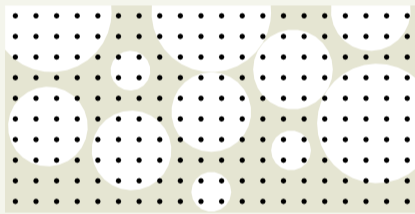
Tudománytér

Köztéri alkotás létrehozására a Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200. évfordulója alkalmából

Magyar Tudományos Akadémia és Budapest Főváros Önkormányzata

Látványterv a tér felől
vegyes technika

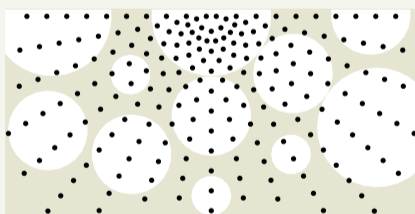
200/1 Tanulási környezet

Székfoglalás. Az MTA 200 éves évfordulója alkalmából az akadémia székei felsorakoznak. Egyenletesen foglalják el a teret. A székek a főhomlokzat felé fordulnak.

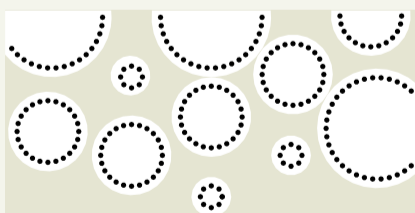
200/2 Tanulási környezet

Az amfiteátrum. A megnyitáshoz a székek berendezésre kerülnek, mely minden olyan nagy előadás számára alkalmas berendezés, melyben a tudásátadás egyirányú, fókusza egyetlen személy vagy előadás.

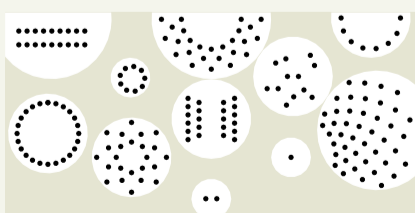
200/3 Tanulási környezet

Demonstráció. A felhatalmazás manifesztuma. A csoport által választott vezetők mögé való felsorakozás szimbóluma.

200/4 Tanulási környezet

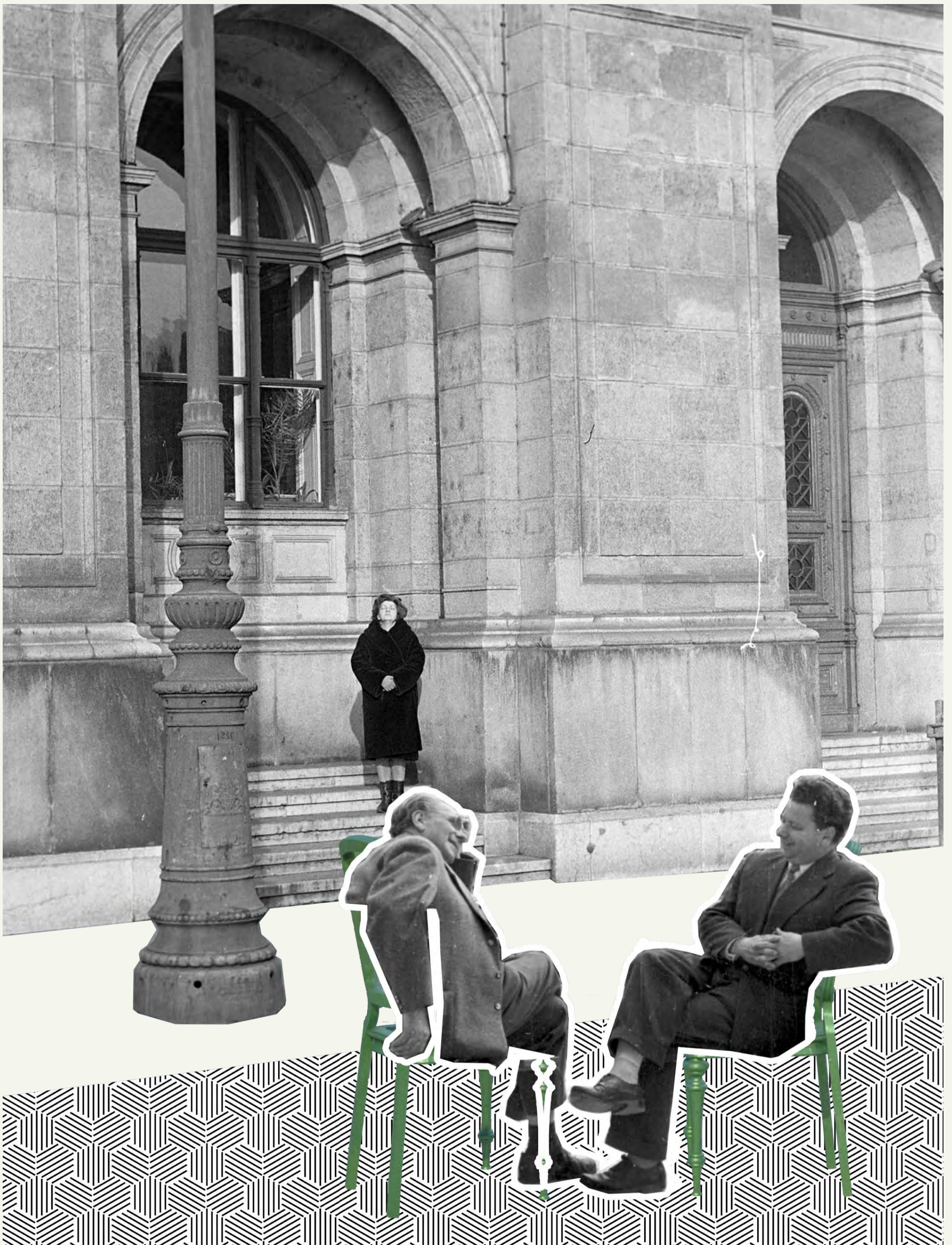
A tanulás demokratikus körei. A tanulók körei különböző méretű csoportokba szerveződve azonos diskurzust végeznek. A díszterem alakja által levágott körök nyitott diskurzusok helyszínei, melyben a bábéskodók is könnyedén beszélgetőpartnerekké válhatnak.

200/5 Tanulási környezet

Az iskola. A tanuló csoportok különböző egyidejű foglalkozáson vesznek részt. Nyitott és zárt tanulási körök, frontális előadások, csoportos munka, vitafórum és koncentrált tanulás egyaránt megtalálható. Ebben az elrendezésben a tanulás legkömplexebb leképezése zajlik a Magyar Tudományos Akadémia Tudományterén

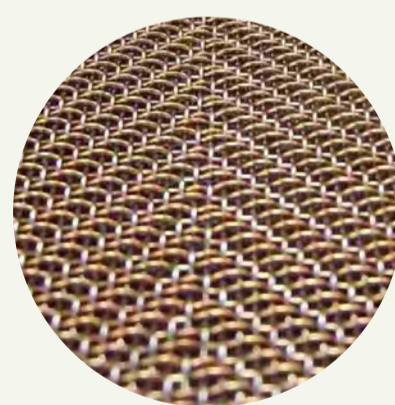
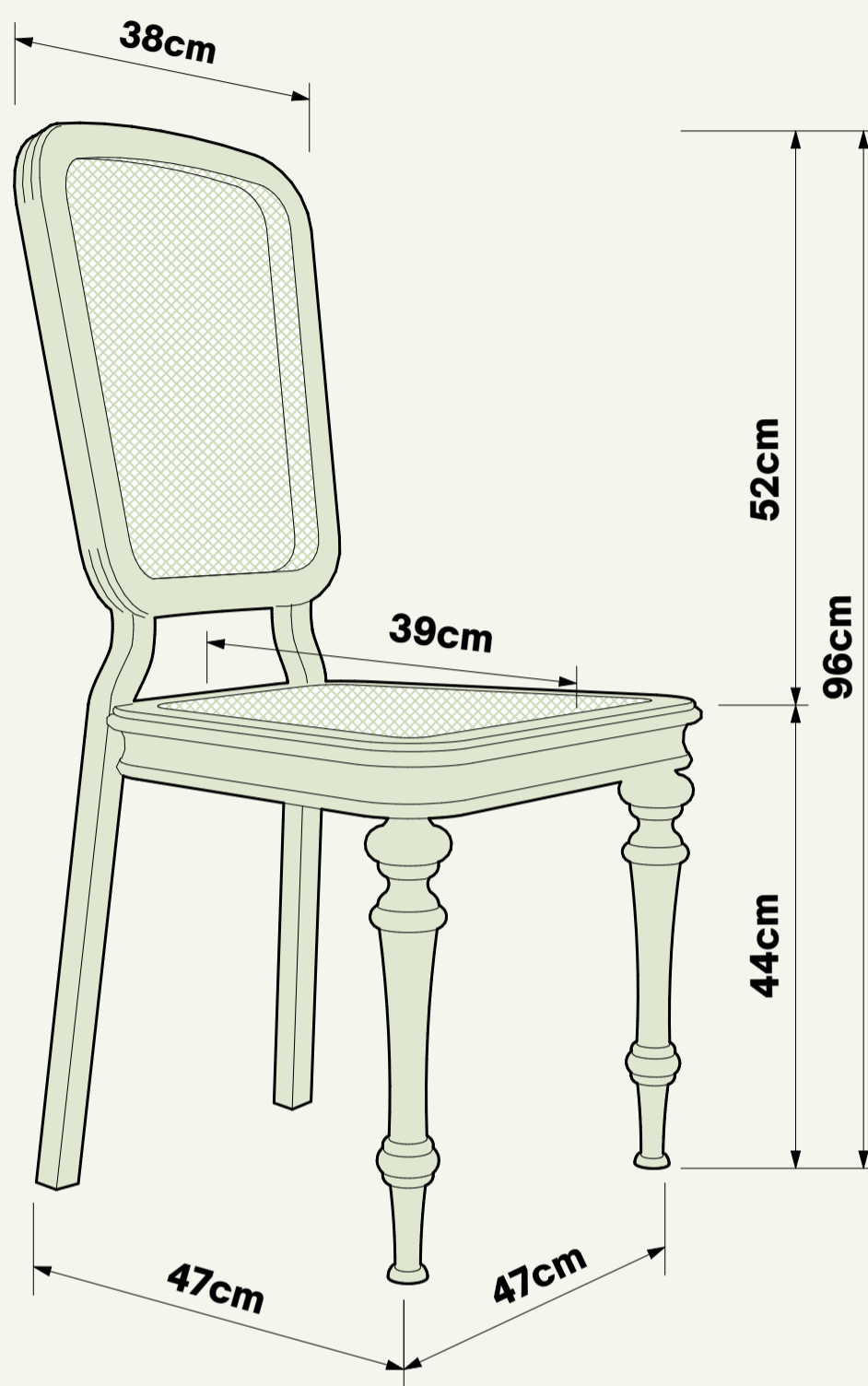
Látványterv a bejárat előtt
vegyes technika

Tudománytér

Köztéri alkotás létrehozására a Magyar Tudományos Akadémia alapításának 200. évfordulója alkalmából

Magyar Tudományos Akadémia és Budapest Főváros Önkormányzata

AKADÉMIA SZÉK

A mintául választott ülőalkalmatosság a Magyar Tudományos Akadémia építésekor elkészült egyik bútorcsalád, ami kutatásaink szerint 3 különböző méretben és formában készült. (1) A karfa nélküli támlás szék a kisebb termek berendezéseként. (2) Karfás-támlás szék a díszterem bútorzata. (3) Három férőhelyes támlás-karfás pad a fal mellett elhelyezkedő pihenőfelületek számára. A kor stílusában készülő eklektikus szék a feudalizmus stílusformáival ellentétben új anyagok és könnyebben legyártható részletekkel készült. A székek mobilak. A használók által mozgatható, nehéz szék alkalmas a kültéri díszterem egyedi berendezéséhez, hogy a tanulási környezet az aktuális használathoz igazodjon. A bútor kiválasztása után az eredeti bútor lézeres scannerrel való felmérése adja az alapját a készülő negatívnak. Anyaga: Savval zöldre patinázott bronz szerkezet bronzszövet betétekkel, mivel az eredeti konstrukció a tömegtermelés miatt kényelmes és gyors ülő és háttámla kialakítású.

Műleírás 2.

